

2511 15

MEMORIE VAN TOELICHTING

Voor de motivering van de voorgestelde opname van een aantal bepalingen uit de artikelen 82 e.v. van het Verdrag van Genève betreffende de behandeling van krijgsgevangenen, van 12 Augustus 1949 in de Wet op de Krijgstucht moge worden verwezen naar de toelichting op het wetsontwerp tot wijziging van de Regtspleging bij de Landmagt.

Het komt de ondergetekenden wenselijk voor, de bepalingen waar- bij voor de krijgstuclitjke bestraffing van krijgsgevangenen en met hen gelijkgestelden afwijkende regelen worden gesteld, in één artikel samen te vatten, zodat op één plaats kan worden gevonden in hoe- verre de regeling voor de krijgstuclitjke bestraffing van krijgsge- vangenen en met hen gelijkgestelden afwijkt van de normale regeling. In verband daarmee was het nodig de in artikel 72, lid 2, van de Wet op de Krijgstucht geregelde materie te splitsen. Enerzijds worden door artikel 72, lid 2, de vreemde militairen die een op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht met toestemming van de militaire overheid vergezellen of volgen, onder de werking van de Wet op de Krijgstucht gebracht en anderzijds de krijgsgevangenen en met hen gelijkgestelden. Terwijl voor de krijgsgevangenen en met hen gelijk- gestelden een enigszins afwijkende regeling van krijgstuclitjke bestraffing is voorgeschreven, zullen de vreemde militairen die een op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht vergezellen of volgen, op gelijke wijze als Nederlandse militairen moeten worden bestraft.

Derhalve wordt in het wetsontwerp een regeling voorgesteld, waar- bij in een nieuw artikel 72a de vreemde militairen die een op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht vergezellen of volgen, onder de werking van de Wet op de Krijgstucht worden gebracht, en waarbij in een nieuw artikel 72b een regeling wordt gegeven van de krijgs- tuclitjke bestraffing van krijgsgevangenen en met hen gelijkge- stelden. Artikel 72, lid 2, is dan overbodig geworden en kan dus vervallen.

Artikel 2

Artikel 72b. Artikel 89 van het Verdrag geeft een limitatieve opsomming van de krijgstuclitjke straffen welke aan krijgsgevan- genen en met hen gelijkgestelden mogen worden opgelegd. Gezien de beperking bij de strafoplegging, welke daarvan het gevolg is, zijn de ondergetekenden van mening, dat het voor een goede tuchthand- having nodig is, dat de straffen welke volgens het Verdrag maximaal mogen worden bedreigd, ook inderdaad worden bedreigd. Derhalve is als maximum duur van de onder 1 bedoelde straffen 30 dagen gesteld — de maximale termijn welke ingevolge artikel 90 van het Verdrag geoorloofd is — en is als vorm van het arrest het streng arrest gekozen, terwijl het onder 2 mogelijk is gemaakt alle straffen als hoofdstraf op te leggen.

In verband met artikel 90, lid 1, van het Verdrag is onder 3 impe- ratief voorgeschreven, dat de tijd, in voorlopig arrest of voorlopige verzekerde bewaring doorgebracht, bij de uitvoering van een opge- legde arreststraf in mindering zal worden gebracht.

Het bepaalde onder 4 beoogt te voldoen aan datgene wat in arti- kel 95, lid 2, van het Verdrag is bepaald.

Het bepaalde onder 6 heeft ten doel gevolg te geven aan het voor- schrift van artikel 96, lid 2, van het Verdrag, dat alleen door offi- cieren krijgstuclitjke straffen aan krijgsgevangenen en met hen gelijkgestelden mogen worden opgelegd.

Onder 7 wordt voldaan aan het gestelde in artikel 96, lid 4, van het Verdrag.

Onder 8 wordt uitvoering gegeven aan datgene wat in het tweede en vierde lid van artikel 90 van het Verdrag is bepaald.

Op grond van artikel 96, lid 4, van het Verdrag moet van het op- leggen van een krijgstuclitjke straf aan de vertrouwensman van betrokkene worden kennis gegeven. Hiertoe strekt het bepaalde onder 9.

Artikel 86 van het Verdrag verbiedt, dat een krijgsgevangene of met hem gelijkgestelde meer dan éénmaal wordt gestraft voor het- zelfde feit. Gezien de plaatsing van dit artikel onder de algemene bepalingen betreffende de strafrechtelijke en krijgstuclitjke sancties, moet worden aangenomen, dat hierdoor ook wordt verboden berech- ting wegens een feit waarvoor reeds een krijgstuclitjke straf is op- gelegd. Onder 10 is dan ook bepaald, dat in tegenstelling tot datgene

wat in artikel 57 van de Wet op de Krijgstucht is bepaald, het recht tot strafvordering met betrekking tot een feit vervalt, indien daar- voor een krijgstuclitjke straf wordt opgelegd.

De Minister van Oorlog,

C. STAF.

De Minister van Marine,

C. STAF.

De Minister van Justitie,

H. MULDERIJE.

2511 16

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het in verband met het op 12 Augustus 1949 voor ondertekening opengestelde Verdrag van Genève betreffende de behandeling van krijgsgevangenen nood- zakelijk is het Wetboek van Militair Strafrecht te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, ge- lijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

De eerste volzin van artikel 65 van het Wetboek van Militair Straf- recht wordt gelezen als volgt:

„Vreemde militairen die een op voet van oorlog gebrachte krijgs- macht vergezellen of volgen, krijgsgevangenen en geïnterneerde per- sonen die ingevolge artikel 4, onder B, van het Verdrag van Genève betreffende de behandeling van krijgsgevangenen, van 12 Augustus 1949 als krijgsgevangenen moeten worden behandeld, daaronder be- grepen degenen die onder belofte of voorwaarde zijn vrijgelaten, worden, met inachtneming van de door hen beklede rang, gelijk- gesteld met Nederlandse militairen ten aanzien van door hen begane strafbare feiten, waartegen is voorzien bij het gemene recht, bij de artikelen 79 of 80 of bij de Titels IV—VI van het Tweede Boek van dit Wetboek.”

Artikel 2

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

De Minister van Oorlog,

De Minister van Marine.